

LJUBLJANSKO BARJE IZ POZABE (1)

Načrti in raziskave – osnova za nadaljnje delo

Vodno gospodarsko podjetje Hidrotehnik je pripravilo za člane našega izvršnega sveta širšo informacijo o zelo aktualni temi – Ljubljanskem barju – možnostih njegovega razvoja in potrebnih ukrepih za uresničitev kratkoročnih in dolgoročnih načrtov za ta del naše občine oziroma vsega Barja. Zaradi zanimivega pristopa k obravnavanju tega problema in predstavitvi možnih rešitev kot tudi konkretnih načrtov za naslednjih nekaj let (in obenem obsežnosti teksta) bomo informacijo – nekoliko »prevedeno« v razumljivejši jezik, objavili v nadaljevanjih. V prvem delu so prikazane možnosti ureditve barja in kaj ta ureditev ponuja, prihodnjič pa bomo predstavili konkretne načrte za posege na Barju v naslednjih nekaj letih oziroma novem srednjeročnem obdobju.

Ljubljansko barje je veliko in žal zelo neizkoriščeno bogastvo naše občine. Ključ do možnosti vsestranskega izkoriščanja

Barja je ureditev vodotokov in primarnih ter sekundarnih odtočnih jarkov, ki smo jih v zadnjih letih precej zanemarili.

Odprta vodnogospodarska vprašanja ureditve Ljubljanskega barja je treba reševati z usklajevanjem naravnih danosti in zahtevami ter potrebami koristnikov tega območja.

Danes obstajajo realne možnosti za kompleksno ureditev vodnogospodarskih razmer na Barju z vključitvijo ureditve tudi na širšem območju Barja, od koder se nanj stekajo vodotoki in hudourniki. Možnosti je veliko, vendar so povsem izoblikovane predvsem tri: Prva je usposobitev glavnih vodotokov za tranzit voda, ki pri teka na Barje. To bi lahko naredili z zgraditvijo nasipov ob vseh pomembnih vodotokih. Notranje vode bi odvajali preko zbiralnega odvodnega sistema v črpališča od koder bi jih prečrpavali v Ljubljano. Druga možnost je, da bi poglobili struge teh vodotokov in povečali padce glavnih vodotokov (predvsem Ljubljanice). Ostale vode bi v ta osnovni sistem odvajali

gravitacijsko. Tretja možnost je vzdrževanje nivoja visokih in nizkih voda na Barju z zadrževanjem voda na širšem podvodju Barja in z delno regulacijo vodotokov na samem Barju.

Prva in druga različica reševanja vodnogospodarske problematike na Ljubljanskem barju sta bili že dokaj podrobno obdelani in sta v preteklosti služili kot osnova in izhodišče vseh predlaganih ureditev. Razlogi za to so bili predvsem enostranska namembnost prostora – le za

IZ DELOVANJA SKUPŠČINE MESTA LJUBLJANE

Odgovora na delegatski vprašanje!

Spričo aktualnosti objavljamo oba odgovora v celoti!

Delegat zbora občin SML tovariš Ludvik Golob z odgovorom na delegatsko vprašanje, ki ga je delegacija krajevne skupnosti Golo-Zapotok za zbor krajevnih skupnosti Vič-Rudnik posredovala zboru občin SML ni bil zadovoljen, zato daje IS SML v zvezi s postavljenim delegatskim vprašanjem naslednjo dopolnitev že posredovanega odgovora in svoje stališče:

1. »Izvršni svet SML je že doslej aktivno koordiniral oblikovanje in uresničevanje razvojnih usmeritev na območju mesta Ljubljane, podpiral solidarnost za razvoj posameznih območij in dejavnosti na območju ljubljanskih občin in spodbujal ter usklajeval napore za zmanjševanje razlik v razvitosti posameznih območij ter v dostopnosti družbenih dobrin vsem delavcem, delovnim ljudem in občanom ljubljanskih občin.

2. Med temeljnimi razvojnimi cilji in kriteriji v dogovoru o temeljih družbenega plana mesta Ljubljane za obdobje 1981–1985 je tudi obveznost za izenačevanje družbenoekonomskih in drugih pogojev za življenje in delo vseh delovnih ljudi in občanov v KS, občinah in mestu kot celoti. Izhajajoč iz teh usmeritev je predvideno na področju družbenih dejavnosti pospešeno izenačevanje dostopnosti dobrin in storitev družbenih dejavnosti na osnovah solidarnega in vzajemnega združevanja sredstev ter diferencirane porabe sredstev po posameznih občinah, seveda ob upoštevanju realnih materialnih možnosti.

V okviru teh usmeritev je že zdaj dana možnost za dajanje konkretnih pobud za solidarnost in ukrepe za razvoj manj razvitih dejavnosti in območij v ljubljanskih občinah. Pri tem bi morala biti nosilec konkretne pobude v okviru mesta Ljubljane posamezna občina v imenu določene samoupravne organizacije ali skupnosti; v pismu, ki ga navaja delegatsko vprašanje, je to

Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik.

3. Glede na postavljeno delegatsko vprašanje predlagamo, da Skupščina mesta Ljubljane sprejme pobudo za preučitev sistema solidarnosti in ukrepov za razvoj manj razvitih območij na območju ljubljanskih občin. Na teh izhodiščah naj da tudi konkretne usmeritve, kako, v kakšni meri in v katere namene ta sistem solidarnosti in ukrepov vključiti v srednjeročne družbene plane občin in mesta za obdobje 1981–1985.

Na osnovi tako postavljenih izhodišč bodo postavljeni kriteriji in izdelan prednostni vrstni red reševanja problemov, manj razvitih območij oziroma krajevnih skupnosti v Ljubljani, ker imamo poleg KS Golo-Zapotok v Ljubljani vrsto krajevnih skupnosti, ki imajo nerešene podobne ali večje probleme. Na tej podlagi pa bodo nato ugotovljene konkretne možnosti in ukrepi za zagotovitev rekonstrukcije ter asfaltiranje ceste Ig-Golo-Rob in izgradnjo trgovine na Golem.

Na podlagi stališč in izhodišč, ki jih bo v zvezi s tem vprašanjem sprejela Skupščina mesta Ljubljane, pa bo IS SML v letu 1981 pripravil analizo o možnosti in okvirih za oblikovanje sistema solidarnosti in ukrepov za razvoj manj razvitih območij in dejavnosti na območju ljubljanskih občin, izhajajoč pri tem tudi iz usmeritev za nadaljnji razvoj in delovanje komunalnega sistema v Ljubljani.

4. Izvršni svet predlaga Skupščini mesta Ljubljane in njeni statutarno-pravni komisiji, da ta vprašanja razreši tudi ob pripravi sprememb in dopolnitev statuta, ker po sedanjem statutu Skupščina mesta Ljubljane in njen izvršni svet nimata pristojnosti za reševanje takšnih vprašanj.

»Pred pričetkom letošnje turistične sezone je bil na odseku Dolgi most–križi-

šče pri Gorjancu na Tržaški cesti, napravljen še en vozni pas v smeri proti Vrhniku. Zaradi izgradnje tega voznega pasu je bila uporabljena makadamska površina, namenjena pešcem in kolesarjem, predvsem pa otrokom na poti v šolo in iz šole (Vsi otroci te krajevne skupnosti, ki ni locirana v krajevni skupnosti).

Delegacija sprašuje pristojne upravne organe, kako in kdaj bodo razrešili probleme pešcev na tem cestnem odseku, kjer je njihovo življenje stalno ogroženo, drugih poti, zaradi gradnje zahodne obvoznice, ne smejo uporabljati?»

V letošnjem letu je bilo že več sestankov o ureditvi peš prometa ob Tržaški cesti med Dolгим mostom in Gorjancem. Na zadnjem sestanku dne 24. 12. 1980, ki so se ga udeležili predstavniki KS Kozarje, RSNZ, RSC, Republiškega prometnega inšpektorata, Cestnega podjetja Ljubljana, SO Ljubljana Vič-Rudnik in Komiteja za promet in zveze, so bili soglasno sprejeti sklepi o ureditvi peš in kolesarskega prometa ob Tržaški cesti, in sicer:

1. RSC je zagotovil, da bodo bankine ob Tržaški cesti od Dolgega mostu do Gorjanca razširjene in vzdrževane v minimalni širini 1,0 m s tem, da na objektih ostane obstoječa širina cestišča. Dela bodo opravljena takoj.

2. SO Ljubljana Vič-Rudnik bo s sodelovanjem SKIS Vič-Rudnik in KS Kozarje začela s pripravo projektne dokumentacije in izvedbe peš poti izven nivoja Tržaške ceste. Peš pot mora biti zgrajena pred pričetkom turistične sezone 1981.

O poteku izvajanja posameznih zadolžitve bo Komite za promet in zveze pripravil do marca 1981 poročilo Izvršnemu svetu SML.

kmetijsko obdelavo – za kar pa je bilo pomembno predvsem to, da so bila zemljišča zavarovana pred poplavi. Zato so te rešitve temeljile v glavnem le na čim hitrejšem odvajanju visokih voda.

Poleg tega, da navedene možnosti niso gospodarsko sprejemljive, saj bi bilo treba za ta dela odšteti precej denarja, pa tudi onemogočajo tudi izvedbo nekaterih drugih ukrepov, ki so danes zelo pomembni: Tako recimo ne omogočajo zadrževanje voda, ki se naberejo v času, ko je nivo vode najvišji, da bi jih uporabili v sušnem obdobju za gospodarske namene in bogatenje minimalnih pretokov v vodotokih.

Če hočemo upoštevati tudi varovanje okolja in s tem ohranitev tistih kakovosti pokrajine, ki jih ocenjujemo za tipične in nepogrešljive za ta del Ljubljanske regije, bi izvedba navedenih možnosti precej okrnili Barje kot tako. Graditev sistemov vodnogospodarskih rešitev se lahko izvaja postopno v večjih časovnih razmakh, brez nujnih enkratnih velikih stroškov za ključne dele sistemov. In končno prvi dve različici zelo otežkočata vključitev obstoječega stanja izrabe prostora na Barju brez večjih potreb po sanacijskih posegih. Tako je tretja možnost idealna prav v tem pogledu, da nudi harmonično vključevanje obstoječega stanja v prihodnje posege pri ureditvi Barja.

Hidrogeološke raziskave podtalne vode, ki so že v izdelavi in druge, ki se jih bodo strokovnjaki še lotili, bodo odgovorile na nekatera pomembna vprašanja. Tako bodo znane možnosti temeljenja na Barju, potrebne in možne višine vode za kmetijsko in gozdarsko izrabo Barja, možnosti za koriščenje podtalnih voda za vodooskrbo in obseg potrebnih varovalnih ukrepov ter potrebni režim podtalne vode za vzdrževanje sistemov novih koristnikov tega prostora. Opredelitev za nadaljnje posege v Ljubljansko barje bo tudi osnova za kmetijsko in gozdarsko razvojno delo na podlagi iskanja optimalnega gospodarjenja na teh površinah ob pogoju večnamenske izrabe površin.

Smernice za dolgoročne razvojne načrte Ljubljanske regije predlagajo vrste usmeritev dejavnosti na Ljubljansko barje. Poleg dolgoročnih konceptov urejanja prostora Ljubljanskega barja in njegovega prispevnega območja je bilo treba začrtati srednjeročni razvojni program vodnega gospodarstva tako, da bi podprl cilje izrabe delov tega prostora tako, da ukrepi ne bi bili v nasprotju z dolgoročnimi načrti razvoja.